

Kohtuasi C-515/19

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

8. juuli 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Conseil d'État (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

28. juuni 2019

Kaebaja:

Eutelsat SA

Vastustajad:

Autorité de régulation des communications électroniques et des postes (elektroonilise side ja postisektori reguleerimisasutus)

Inmarsat Ventures Ltd

[...]

[...], äriühing Eutelsat palub Conseil d'État'l (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) [...]:

1) tühistada pädevuse ületamise tõttu elektroonilise side ja postisektori reguleerimisasutuse 22. veebruari 2018. aasta otsus nr 2018-0001, millega antakse äriühingule Inmarsat Ventures Limited luba kasutada liikuva kosmoseside süsteemi komplementaarseid maakomponente;

[...]

Ta väidab, et:

- [...] [lk 2] [...]

- asutus rikkus õigusnorme ja tegi ilmse hindamisvea, andes äriühingule Inmarsat Ventures Limited komplementaarsete maakomponentide kasutamise loa, millega

riikutakse kohaldatavaid Euroopa õigusnorme, kuna äriühingu Inmarsat Ventures Limited kavandatud võrk ei kujuta endast liikuvat kosmoseside süsteemi; selle võrgu maapealsed jaamad ei ole projekteeritud süsteemi satelliitkomponendi „komplementaarsete“ komponentidena; see võrk ei järgi eesmärke, mis Euroopa seadusandja on seadnud liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvatele süsteemidele, ning kuna asjaolu, et Inmarsat ei osutanud liikuva kosmoseside teenuseid enne otsuse nr 626/2008/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis ii ette nähtud kuupäeva, st 1. detsembrist 2016, takistas selle loa andmist;

- [...]

[...] elektroonilise side ja postisektori reguleerimisasutus palub jätta kaebus rahuldamata. [...].

[...] äriühing Inmarsat Ventures Limited palub jätta kaebus rahuldamata [...].

5. juunil 2019 registreeritud menetluses astumise taotluses paluvad äriühingud Viasat Inc ja Viasat UK Ltd Conseil d'État'i (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) rahuldada äriühingu Eutelsat kaebus [...]. Nad toetavad kaebaja esitatud väiteid ja väidavad lisaks, et vaidlustatud luba on ebapiisavalt põhjendatud, kuna asutus ei võtnud seisukohta selle kohta, kas äriühingu Inmarsat Ventures Limited kavandatud võrgu maapealsetel jaamadel saab olla side liikuva maajaamaga 30. juuni 2008. aasta otsuse nr 626/2008/EÜ tähenduses, ning kas need saavad seega kujutada endast komplementaarsete maakomponente, ning et selle loa puhul on rikutud õigusnorme, kuna selle saajal lubatakse kasutada komplementaarsete maakomponente, rikkudes eespool viidatud otsuse nr 626/2008/EÜ artikli 8 punkti c.

[...];

Arvesse on võetud järgmisi tekste:

- Euroopa Liidu toimimise leping;
- Euroopa Komisjoni 14. veebruari 2007. aasta otsus 2007/98/EÜ;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2008. aasta otsus nr 626/2008/EÜ;
- Euroopa Komisjoni 13. mai 2009. aasta otsus 2009/449/EÜ; **[lk 3]**
- eelotsusetaotlus kohtuasjas C-100/19, mille Cour d'appel de Bruxelles (Brüsseli apellatsioonikohus) esitas 8. veebruaril 2019 Euroopa Liidu Kohtule;

- [...];

Kohtuvaidlus:

1. Komisjoni 14. veebruari 2007. aasta otsus 2007/98/EÜ raadiospektri 2 GHz sagedusala ühtlustatud kasutamise kohta liikuva kosmoseside süsteemide

rakendamiseks nägi ette, et liikmesriigid avavad selle sagedusala (ehk MSS („mobile satellite services“) sagedusala) alates 1. juulist 2007 ühenduses liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvatele süsteemidele. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2008. aasta otsus nr 626/2008/EÜ liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate süsteemide valiku ja nendega seotud lubade andmise kohta kehtestas ühenduse menetluse selliste liikuva kosmoseside süsteemide operaatorite valimiseks, kes taotleavad selle sagedusala kasutamist vastavalt 14. veebruari 2007. aasta otsusele 2007/98/EÜ, ning määras kindlaks selle raames valitud operaatoritele liikmesriikides lubade andmise kooskõlastatud tingimused. Sama otsusega anti liikmesriikidele võimalus teatud tingimustel lubada väljavalitud operaatoritel kasutada MSS sagedusala liikuva kosmoseside süsteemide „komplementaarsete maakomponentide“ käitamiseks, et suurendada teenuse kättesaadavust piirkondades, kus ei ole võimalik tagada nõuetekohase kvaliteediga sidet ühe või mitme satelliidiga. 13. mai 2009. aasta otsusega 2009/449/EÜ valis Euroopa Ühenduste Komisjon äriühingud Inmarsat Ventures Limited ja Solaris Mobile Limited üleeuroopaliste süsteemide operaatoriteks, kellel on lubatud pakkuda liikuva kosmoseside teenuseid.

2. Posti- ja elektroonilise side sektori reguleerimisasutus andis 21. oktoobri 2014. aasta otsusega nr 2014-1257 äriühingule Inmarsat Ventures Limited loa kasutada MSS sagedusala Prantsuse emamaal. 22. veebruari 2018. aasta otsusega nr 2018-0001 andis see asutus äriühingule Inmarsat Ventures Limited loa käitada liikuva kosmoseside süsteemi komplementaarsete maakomponente. Äriühing Eutelsat palub see otsus pädevuse ületamise tõttu tühistada. [lk 4]

Menetluse astumine

3. Äriühingud Viasat Inc ja Viasat UK Ltd on tõendanud, et neil on piisav huvi posti- ja elektroonilise side sektori reguleerimisasutuse 22. veebruari 2018. aasta otsuse tühistamise vastu. Järelikult tuleb nende menetluse astumise taotlused rahuldada.

Asja läbivaatamist takistav asjaolu, millele tugineb äriühing Inmarsat

4. Kohtutoimiku dokumentidest nähtub, et äriühingu Eutelsat põhitegevus on eelkõige pakkuda lennuaegse internetiühenduse teenuseid, mis on sarnased nende teenustega, mida äriühing Inmarsat Ventures Limited kavatseb osutada oma lubade, eelkõige kõnesoleva kohtuvaidluse esemeks oleva loa alusel. Järelikult on tal huvi, mis annab talle õiguse asjaomane otsus vaidlustada.

Väide, et eiratud on posti- ja elektroonilise side seadustiku (code des postes et des communications électroniques) artiklis D 406-14 ette nähtud tähtaega

5. [...]
6. [...] [väite tagasilükkamine]

Väide, et elektroonilise side ja postisektori reguleerimisasutus ei kontrollinud 30. juuni 2008. aasta otsuse nr 626/2008/EÜ artikliga 8 seatud tingimuste täitmist

7. [...] [lk 5]

8. [...] [väite tagasilükkamine]

Väide, et rikutud on posti- ja elektroonilise side seadustiku artiklit L 32-1

9. [...]

10. [...] [väite tagasilükkamine]

Väited, et rikutud on Euroopa Liidu õigust

11. 30. juuni 2008. aasta otsuse nr 626/2008/EÜ artikli 2 lõikes 2 on liikuva kosmoseside süsteemid määratletud järgmiselt: „a) [...] elektroonilised sidevõrgud ja nendega seotud seadmed, millega tagatakse raadioside liikuva maajaama ja ühe või mitme kosmosejaama vahel või liikuvate maajaamade vahel ühe või mitme satelliidi vahendusel või liikuva maajaama ja ühe või mitme paikse komplementaarse maakomponendi vahel. Selline süsteem peab sisaldama vähemalt ühte satelliiti“, ja komplementaarsed maakomponendid järgmiselt: „b) [...] paiksed maajaamad, mida kasutatakse liikuva kosmoseside teenuse kättesaadavuse parandamiseks geograafilistes piirkondades süsteemi satelliidi/satelliitide katteala piires, kus ei ole võimalik tagada nõuetekohase kvaliteediga sidet ühe või mitme satelliidiga“. Lisaks näeb selle otsuse artikli 8 lõike 3 punkt b ette, et „komplementaarsed maakomponendid on liikuva kosmoseside süsteemi lahutamatu osa ning neid kontrollitakse satelliidi ressursi- ja võrguhaldussüsteemi abil; need kasutavad sama saatesuunda ja sama sagedusala [lk 6] kui nendega seotud satelliitkomponendid ega suurenda nendega seotud liikuva kosmoseside süsteemi sagedusspektri nõudlust“.

12. Artikkel 4 sätestab: „1. Kohaldatakse järgmisi vastuvõetavuse kriteeriume: [...] c) taotlus sisaldab taotleja kohustust tagada, et: [...] ii) liikuva kosmoseside teenus on kättesaadav kõikides liikmesriikides ning vähemalt 50 protsendile elanikkonnast ja vähemalt 60% ulatuses iga liikmesriigi maismaa kogupindalast taotleja poolt kindlaksmääratud ajaks, kuid mitte mingil juhul hiljem kui seitsme aasta möödudes pärast vastavalt artikli 5 lõikele 2 või artikli 6 lõikele 3 vastu võetud komisjoni otsuse avaldamist.“ Artikkel 7 näeb ette: „1. Liikmesriigid tagavad, et valitud taotlejatel on koosõlas tähtaja ja teeninduspiirkonnaga, mille suhtes on valitud taotlejad võtnud kohustuse vastavalt artikli 4 lõike 1 punktile c ning vastavalt siseriiklikule ja ühenduse õigusele, õigus kasutada konkreetset raadiosagedusala, mis on määratletud vastavalt artikli 5 lõikele 2 või artikli 6 lõikele 3 vastu võetud komisjoni otsuses, ning õigus liikuva kosmoseside süsteemi käitamiseks. Nad teavitavad väljavalitud taotlejaid vastavalt nendest õigustest. 2. Lõikega 1 hõlmatud õiguste suhtes kohaldatakse järgmisi ühiseid tingimusi: [...] b) valitud taotlejad saavutavad lisa kehtestatud vahe-eesmärgid 6–9 24 kuu jooksul vastavalt artikli 5 lõikele 2 või artikli 6 lõikele 3 tehtud valikuotsuse

langetamisest; c) valitud taotlejad täidavad kõik oma taotluses või võrdleva valikumenetluse jooksul võetud kohustused sõltumata sellest, kas kogunõudlus raadiospektrile ületab olemasolevat spektrimahtu.“ Lõpetuseks sätestab artikkel 8: „1. Liikmesriigid tagavad kooskõlas siseriikliku ja ühenduse õigusega, et nende pädevad asutused väljastavad II jao kohaselt valitud ja artiklile 7 vastava spektrikasutusloa saanud taotlejatele load, mis on vajalikud liikuva kosmoseside süsteemide komplementaarsete maakomponentide pakkumiseks nende territooriumil.“ Komisjoni otsus liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate üleeuroopaliste süsteemide operaatorite valiku kohta avaldati 12. juunil 2009 Euroopa Liidu Teatajas, nii et artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis ii mainitud kuupäev on 13. juuni 2016. See tähtpäev lükati siiski edasi 1. detsembrile 2016.

13. Kohtutoimiku dokumentidest nähtub, et äriühing Inmarsat Ventures Limited kavatseb kasutada MSS sagedusala, et arendada välja süsteem „European Aviation Network“ (EAN), mille eesmärk on osutada internetiühenduse teenuseid lennunduses. See süsteem võimaldab tagada lennukitele mõeldud liikuvat teenust satelliitedastuse teel, mida võtab vastu lennukikere kohal asuv terminal, ning Euroopa Liidu territooriumil kasutatavate komplementaarsete maakomponentide kaudu teostatava edastuse teel, mida võtab vastu lennukikere all asuv terminal, kusjuures kõik need edastused on tagatud MSS sagedusalal. See süsteem põhineb 29. augustil 2017 tööle pandud satelliitkomponendil.
14. [...] **[lk 7]** [...] [väide, mis käsitleb eesmärki vähendada tänu kosmosesidele territoriaalset ebavõrdsust digivahendite kättesaadavuses, lükatakse tagasi]
15. Teiseks väidab kaebuse esitanud äriühing, et komplementaarsete maakomponentide käitamise luba, mille elektroonilise side ja postisektori reguleerimisasutus andis äriühingule Inmarsat Ventures Limited, rikub 30. juuni 2008. aasta otsuse nr 626/2008/EÜ sätteid, kuna äriühingu Inmarsat Ventures Limited kavandatav võrk ei kujuta endast liikuva kosmoseside süsteemi, sest selle komplementaarsed maakomponendid ei ole selle lahutamatu osa. Vastus sellele väitele sõltub esiteks küsimusest, millised õiguslikud kriteeriumid võimaldavad tuvastada liikuvat maajaama 30. juuni 2008. aasta otsuse nr 626/2008/EÜ tähenduses, ja teiseks sellest, kas see otsus nõuab, nagu väidab kaebuse esitanud äriühing, et liikuvale maajaamale, millel on side komplementaarse maakomponendiga, saaks ilma eraldi seadmeteta samuti olla side satelliidiga, ja kuidas peab jaatava vastuse korral hindama, kas tegemist on ainult ühe seadmega.
16. Kolmandaks väidab kaebuse esitanud äriühing, et vaidlusalune luba rikub 30. juuni 2008. aasta otsuse nr 626/2008/EÜ sätteid, kuna vaidlustatud otsusega lubatud komplementaarsed maakomponendid ei ole selle võrgu satelliitkomponendi suhtes komplementaarsed. Sellele väitele vastamiseks tuleb esiteks teha kindlaks, kas sama otsuse artikli 2 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et liikuva kosmoseside süsteem peab peamiselt rajanema satelliitkomponentidel, või võimaldab see leida, et ei ole tähtsust, milline on vastavalt satelliit- ja maakomponentide roll, sealhulgas struktuuris, kus satelliitkomponent on vajalik üksnes juhul, kui sidet maakomponentidega ei ole võimalik tagada, ning teiseks,

kas komplementaarsete maakomponente saab paigaldada nii, et need katavad kogu Euroopa Liidu territooriumi, põhjendusel, et satelliidid ei võimalda kusagil tagada nõuetekohase kvaliteediga sidet selle artikli lõike 2 punkti b tähenduses.

17. Neljandaks väidab kaebuse esitanud äriühing, et komplementaarsete maakomponentide käitamise luba, mille elektroonilise side ja postisektori reguleerimisasutus andis äriühingule Inmarsat Ventures Limited, rikub 30. juuni 2008. aasta otsuse nr 626/2008/EÜ sätteid, kuna asjaolu, et äriühing Inmarsat Ventures Limited ei olnud selle otsuse artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis ii ette nähtud kuupäevaks, st 1. detsembriks 2016, osutanud liikuva kosmoseside teenuseid, takistas selle loa andmist. Sellele väitele vastamiseks tuleb teha kindlaks, kas juhul, kui on selgunud, et vastavalt selle otsuse II jaole välja valitud operaator ei täitnud artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis ii ette nähtud tähtpäevaks artikli 7 lõikes 2 määratletud kohustusi seoses territooriumi katvusega liikuva kosmoseside süsteemi teel, peavad liikmesriikide pädevad asutused keelduma andmast komplementaarsete maakomponentide käitamise lube, või – kui neil sellist kohustust ei ole – võivad keelduda nende lubade andmisest.
18. [...] **[lk 8]** [...] [menetlusse astunud äriühingute esitatud väite tagasilükkamine]
19. Punktides 15,16 ja 17 kirjeldatud küsimused on otsustavad Conseil d'État' (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) menetluses oleva kohtuvaidluse lahendamiseks [...] [Euroopa Kohtu poole pöördumine ETL artikli 267 alusel]

OTSUSTAB:

[...] Peatada äriühingu Eutelsat kaebuse menetlus seniks, kuni Euroopa Liidu Kohus on esitanud oma seisukoha järgmiste küsimuste kohta.

1. Millised õiguslikud kriteeriumid võimaldavad tuvastada liikuvat maajaama Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2008. aasta otsuse nr 626/2008/EÜ tähenduses? Kas seda otsust tuleb mõista nii, et see nõuab, et liikuvatel maajaamadel, millel on side komplementaarsete maakomponentidega, saaks ilma eraldi seadmeteta samuti olla side satelliididega? Kuidas peab jaatava vastuse korral hindama, kas tegemist on ainult ühe seadmega?

2. Kas selle otsuse artikli 2 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et liikuva kosmoseside süsteem peab peamiselt rajanema satelliitkomponentidel, või võimaldab see leida, et ei ole tähtsust, milline on vastavalt satelliit- ja maakomponentide roll, sealhulgas struktuuris, kus satelliitkomponent on vajalik üksnes juhul, kui sidet maakomponentidega ei ole võimalik tagada? Kas komplementaarsete maakomponente saab paigaldada nii, et need katavad kogu Euroopa Liidu territooriumi, põhjendusel, et satelliidid ei võimalda kusagil tagada nõuetekohase kvaliteediga sidet selle artikli lõike 2 punkti b tähenduses?

3. Kas juhul, kui on selgunud, et vastavalt selle otsuse II jaole välja valitud operaator ei täitnud artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis ii ette nähtud tähtpäevaks

artikli 7 lõikes 2 määratletud kohustusi seoses territooriumi katvusega, peavad liikmesriikide pädevad asutused keelduma andmast komplementaarsete maakomponentide käitamise luba? Kas nad võivad juhul, kui neil sellist kohustust ei ole, keelduda nende lubade andmisest?

[...] **[lk 9]** [...] [allkirjad]

TÖÖDOKUMENT